

INBRENG TOTALE NEDERLANDSE DETAILHANDEL ALS BIJLAGE BIJ DE EUROPESE PARAGRAAF IN DE RETAILAGENDA

Het ministerie van Economische zaken en de Nederlandse detailhandel zetten zich in voor betere Europese regelgeving, met als doel lastendruk voor de detailhandel te verminderen en grensoverschrijdende detailhandelsactiviteiten te stimuleren.

Betere regelgeving betekent:

1. Regelgeving die uitvoerbaar en werkbaar is en bijdraagt aan het beoogde doel;
2. Betere coördinatie van implementatie van Europese wetgeving om verschillende interpretaties te vermijden;
3. Verwijderen van handelsbarrières op de Europese interne markt, door het onderling afstemmen van regelgeving op onderwerpen als: consumentenbescherming, btw-aftochten, verpakkings- en etiketteringseisen, betalingsverkeer, gegevensbescherming en arbeidsmobiliteit;
4. Werk maken van wederzijdse erkenning;
5. Betere coördinatie van toezicht en handhaving door de lidstaten van Europese regelgeving;
6. Aanpakken van nationale koppen in regelgeving door lidstaten.

Prioritaire lijst van belemmeringen waarbij op basis van een gezamenlijke analyse op korte termijn gezamenlijk een oplossing kan worden nagestreefd:

Ad 1) Regelgeving die moeilijk uitvoerbaar en werkbaar is en niet bijdraagt aan het beoogde doel

- a) [Nieuwe etiketteringseisen in het kader van de verordening inzake Productveiligheid en het markttoezicht hierop COM\(2013\) 078](#)

De nieuwe voorstellen inzake productveiligheid en het markttoezicht daarop, hebben tot doel het instellen van een nieuw stelsel van productveiligheidsregels voor non-food producten. Belangrijk onderdeel hiervan is het verbeteren van de traceerbaarheid van producten in het geval van problemen met een product. Echter, er is een bepaling aan deze voorstellen toegevoegd waarin wordt voorgesteld nieuwe regels op te leggen over de vermelding van het land van herkomst en identificatie van producten: het verplichte 'made in' label. Dit biedt geen informatie over de veiligheid van het product, maar maakt het wel weer een stukje duurder, het etiket nog langer en vereist een controle ervan door de winkelier.

Het Europees Parlement heeft op 15 april jongstleden gestemd voor het verplicht stellen van een made in label voor alle non-food producten. Het made in label zou de veiligheid moeten verbeteren. Het zou duidelijkheid geven over de eventuele gezondheidsrisico's, namaakproducten en oneerlijke

concurrentie. Het gaat dan met name over producten van buiten de EU. Echter, het made in label zegt niets over de omstandigheden (milieuvriendelijkheid, sociale context) waarin een product gemaakt is, of waar de grondstoffen vandaan komen. Het gebruik van een made in label beantwoordt niet aan het doel van een productveiligheidsrapport, namelijk: onveilige producten van de markt houden. Er wordt geen rekening gehouden met de complexiteit van de moderne wereldwijde toeleveringsketens. Een product is tegenwoordig nog zelden afkomstig uit één land. Grondstoffen worden wereldwijd ingekocht en ook het productieproces zelf wordt vaak opgesplitst in verschillende fases, die niet allemaal in hetzelfde land worden uitgevoerd.

Made in wordt gedefinieerd als het land waarin de meeste economische toegevoegde waarde wordt toegevoegd. Dus als er op een label staat: 'Made in Spain', dan kan dit komen doordat een jurk is ingevoerd vanuit China, en er in Spanje de knoopjes op zijn gezet. Dit vertelt de consument niet dat de grondstof afkomstig is uit Brazilië, en het spinnen en bleken bijvoorbeeld in China werd gedaan.

Het is vooral belangrijk dat de juiste spelers de verantwoordelijkheid nemen. Zo moeten winkeliers en consumenten erop kunnen vertrouwen dat producten veilig op de Europese markt zijn gebracht en dat deze gerust kunnen worden verhandeld. Om onveilige producten weg te houden van de markt moeten juist de marktspelers die producten op de Europese markt zetten worden geïdentificeerd door traceerbaarheidsystemen, in plaats van dat het made in label verplicht wordt gesteld.

Nederlandse winkeliers roepen beleidsmakers op niet door te gaan met de initiatieven tot het verplicht stellen van een made in label in het kader van de huidige onderhandelingen in de Raad rondom de verordening inzake productveiligheid.

Het ministerie van Economische Zaken en de Nederlandse detailhandel zetten zich gezamenlijk in, in hun respectievelijke gremia en voor zover mogelijk en wenselijk, om het voorgestelde verplichte made in label te voorkomen.

b) Verordening Bouwproducten 2011/305

De Verordening Bouwproducten verplicht een winkelier een prestatieverklaring van een bouwproduct gedurende tien jaar na datum van verkoop beschikbaar te houden (planken, schroeven, spijkers, tubes lijm, et cetera). Een prestatievermogen van een plastic plaat bijvoorbeeld geeft aan wat de trek- of duwsterkte is van die betreffende plaat. Wat er precies in de verklaring moet staan, en hoe deze is opgesteld, wordt in de EU lidstaten verschillend geïnterpreteerd. De prestaties van deze producten, die bij de importeur of fabrikant van het product in de meeste gevallen gewoon in de computer staan, moeten door een winkelier gedurende een periode van tien jaar worden bewaard voor het geval een consument er naar vraagt. Daarnaast zijn er ook veel winkels, die enkele producten als serviceproduct verkopen, zoals tubes lijm.

Nederlandse winkeliers willen graag dat de verplichting voor het tien jaar lang bijhouden van een prestatieverklaring weggehaald wordt bij de winkelier, en volledig bij de producent blijft, waar een winkelier te allen tijde naar kan doorverwijzen.

Het ministerie van Economische Zaken zal zich inzetten om met de desbetreffende andere departementen en uitvoeringsautoriteiten te bekijken of een gezamenlijke interpretatie van genoemde verordening mogelijk is, die voor de Nederlandse detailhandel een werkbare oplossing

biedt, terwijl recht wordt gedaan aan de veiligheids- en consumentenbeschermingsdoelmerken van genoemde verordening.

Ad 2) Betere coördinatie van implementatie van Europese wetgeving om verschillende interpretaties te vermijden

a) Instellen van een Data Protection Officer (DPO): Verordening gegevensbescherming COM(2012)0011

Op 12 maart jongstleden heeft het Europees Parlement een voorstel aangenomen voor een nieuwe Europese wet voor de bescherming van persoonsgegevens. Ondernemingen die de gegevens verwerken van meer dan 5000 klanten worden verplicht een functionaris voor gegevensbescherming in dienst te nemen. Nederlandse winkeliers luiden de noodklok over de disproportionele gevolgen van deze wet voor winkeliers. Het belangrijkste bezwaar van Nederlandse winkeliers is dat er geen onderscheid wordt gemaakt tussen de hoeveelheden gegevens die bedrijven verwerken, en waarvoor deze gegevens worden gebruikt. Als bedrijven of overheden zich niet aan deze regels houden kunnen ze boetes krijgen tot vijf procent van hun jaaromzet.

Door de toenemende digitalisering en online handel, zijn er steeds meer bedrijven, ook MKB-winkeliers, die grote hoeveelheden persoonsgegevens verzamelen en bewerken. Om aan de toenemende vraag om deze gegevens te beschermen te voldoen, heeft de Europese Commissie voorgesteld de gegevensbescherming op Europees niveau te versterken. Volgens het goedgekeurde voorstel moet er een functionaris voor gegevensbescherming worden ingesteld, die een gedegen kennis heeft van de inhoud en toepassing van de wettelijke regels inzake gegevensbescherming. Deze functionaris moet onafhankelijk kunnen opereren en speciale bescherming krijgen tegen ontslag. Waar de Europese Commissie voorstelde een functionaris in te stellen voor bedrijven vanaf 250 personen, heeft het Europees Parlement deze bepaling verplicht voor bedrijven die gegevens verwerken van meer dan 5000 klanten. Dit omdat er bijvoorbeeld technologiebedrijven zijn die maar een beperkt aantal mensen in dienst hebben, maar veel (online) gegevens verwerken.

Goede regels voor de bescherming van privacy zijn van vitaal belang voor het vertrouwen van consumenten. Wij onderkennen dan ook het belang van bescherming van persoonsgegevens, maar het kan toch niet de bedoeling zijn dat een winkelier die met toestemming van de klanten gegevens gebruikt voor bijvoorbeeld een klantenkaart, nu te maken krijgt met deze zware administratieve verplichting die duizenden euro's per jaar gaat kosten? Ook winkels in de food hebben gezamenlijk te maken met heel veel klanten.

Nederlandse winkeliers roepen de Nederlandse beleidsmakers op in de huidige raadsonderhandeling rondom dit dossier, een uitzondering te bedingen voor het aanstellen van een DPO voor winkeliers waar het verzamelen en verwerken van persoonsgegevens niet tot de economische hoofdactiviteit behoort, en waar het risico op misbruik van gegevens beduidend minder is.

Het ministerie van Economische Zaken en de Nederlandse detailhandel zetten zich gezamenlijk in om te komen tot afstemming met het College van Bescherming Persoonsgegevens over een werkbare uitleg van de verplichtingen volgend uit de Verordening Gegevensbescherming COM(2012)0011.

Ad 3) Werk maken van wederzijdse erkenning

Het herdoen van testen op producten die al in één lidstaat zijn uitgevoerd, moet niet nodig zijn.

a) De verwijderingsbijdrage op batterijen, spaarlampen en elektronische apparatuur COM 2006/66

In Europese wetgeving is vastgelegd dat als een winkelier die een boormachine importeert een verwijderingsbijdrage moet betalen voor het inzamelen en recyclen van de batterijen. Deze afdrachten gaan naar nationale stichtingen die de opdracht uitvoeren. Als het product dat binnenkomt via de haven van Rotterdam vervolgens naar een distributiecentrum in Antwerpen wordt gebracht, moet deze bijdrage teruggevorderd worden van het Nederlandse systeem en vervolgens weer aangemeld worden in het Belgische. Als het product dan online wordt verkocht aan een klant in Nederland, mag dezelfde administratieve procedure nog een keer uitgevoerd worden. Zo'n product kan zich dus niet vrij bewegen op de Europese interne markt, maar wordt bij elke grensoverschrijding onderworpen aan een administratieve procedure.

Nederlandse winkeliers willen dat er op Europees niveau goede afspraken worden gemaakt. Er moet een samenwerking tussen de verschillende nationale instanties tot stand komen, die een eind maakt aan dit soort omslachtige kostbare procedures die grensoverschrijdende handel belemmeren. Een product dat in de EU in de handel is gebracht en waar een milieuheffing of verwijderingsbijdrage voor betaald is zou verder 'vrij' moeten kunnen reizen.

Het ministerie van Economische Zaken en de Nederlandse Detailhandel zetten zich gezamenlijk in om met de stichtingen die de verwijderingsbijdrage innen te komen tot een plan van aanpak om grensoverschrijdend verkeer van producten waarvoor een verwijderingsbijdrage verschuldigd is te vereenvoudigen.

b) Houtverordening (EUTR Timber Regulation) 2010/995

EUTR is een Europese regeling die ervoor moet zorgen dat er geen illegaal hout in de EU op de markt komt. In de praktijk is de regeling administratief moeilijk uit te voeren. In Nederland gaan de winkeliers al veel verder in het aanbieden van hout dat niet alleen legaal is, maar ook duurzaam. Officiële houtcertificeringssystemen (FSC en PEFC) hebben geen vrijstelling in de EUTR (zogenaamde Green Lane), terwijl zij veel verder gaan dan illegaliteit. Zij staan voor duurzaam bosbeheer. Dat betekent dat duurzaam legaal hout met een erkend keurmerk op het moment dat het de Europese markt binnenkomt, hetzelfde wordt behandeld als onbekend, ongekeurd hout, en aan dezelfde procedure wordt onderworpen om te zien of het toch geen illegaal hout is. Het doel van de houtverordening wordt door de detailhandel volledig onderschreven, maar de praktische uitvoering van de verordening zorgt voor veel extra administratieve lasten en kosten. Het aantonen dat hout legaal is, moet bij gecertificeerd hout veel gemakkelijker zijn.

De verschillende houtkeurmerken voor duurzaam bosbeheer (o.a. FSC en PEFC) hanteren hun eigen strenge 'chain of custody systemen' indien men het hout van hun keurmerk wil voorzien. Deze systemen sluiten ander duurzaam hout (van een concurrerend keurmerk) vaak uit. Gevolg is dat houtstromen die uit bossen komen van verschillende keurmerksystemen en soms zelfs in één product of winkelschap terecht komen, niet als duurzaam hout naar de consument toe kan worden gelabeld.

Nederlandse winkeliers willen een Green Lane voor FSC en PEFC gekeurd hout. Dit houdt in dat duurzaam hout makkelijker op de Europese markt te brengen is en niet door een ingewikkelde administratieve procedure moet om aan te tonen dat het legaal hout is.

Nederlandse winkeliers pleiten voor een Europees groepskeurmerk waar de erkende keurmerken onder vallen. Dat keurmerk kan dan gecommuniceerd worden en zal de verschillende keurmerken stimuleren in harmonisatie.

Het ministerie van Economische Zaken en de Nederlandse detailhandel zetten zich gezamenlijk in om de mogelijkheden te onderzoeken voor een Europees keurmerk voor duurzaam hout, waarmee het handelsverkeer van duurzaam hout wordt vereenvoudigd.

Ad 5) Betere coördinatie van toezicht en handhaving door de lidstaten van Europese regelgeving van Europese regelgeving

a) Houdbaarheidstermijnen van vleeswaren

Conform de CBL Hygiëncode mogen vleeswaren die op de winkelvloer worden bewerkt (gesneden/verpakt) een houdbaarheidstermijn van 2 dagen bij bewaartemperatuur 7 graden en 3 dagen bij 4 graden meekrijgen. Er mogen alleen langere houdbaarheidstermijnen worden gehanteerd als dit goed inhoudelijk onderbouwd is, gebaseerd op microbiologisch onderzoek, zoals challengetesten.

Deze toegestane houdbaarheidstermijnen zijn voor veel vleeswaren veel te kort, de producten zijn nog prima na afloop van deze 2 a 3 dagen (werkt ook voedselverspilling in de hand). Daarom is het CBL drie jaar geleden gestart met gesprekken met de NVWA over deze houdbaarheidstermijnen. Doel van de gesprekken is om met een generieke onderbouwing een ruimere termijn voor categorieën vleeswaren toe te staan, in plaats van challengetesten voor ieder product apart. Immers hebben de supermarktformules bij elkaar ook al veel challengetesten uitgevoerd.

Omdat de NVWA niet akkoord ging met de aanname dat de bewaartemperatuur van producten ook in de consumentenfase maximaal 7 graden is (de NVWA gaat namelijk uit van 9 graden), heeft TNO in aanvulling op de onderzoeken die al bestonden, nieuwe berekeningen uitgevoerd. Uit deze berekeningen bleek dat voor het overgrote deel van de producten de houdbaarheidstermijnen nog overeen leken te komen met de voorstellen die reeds waren gedaan op basis van de bestaande onderzoeken, te weten: gekookte enkelvoudige vleeswaren: 10 dagen (4 + 6) , gekookte samengestelde vleeswaren: 10 dagen (4 + 6), rauw enkelvoudige vleeswaren, ham rauw en runderrookvlees: 14 dagen (7 + 7), spek en bacon: 10 dagen (4 + 6). Met uitzondering van een aantal producten, waarvoor de houdbaarheidstermijn op basis van het nieuwe onderzoek korter uitviel (maar nog steeds een stuk langer dan de huidige 2 of 3 dagen): gebraden vleeswaren, fricandeau: 5 dagen, rosbief: 5,5 dag, haagse leverworst: 5,5 dag.

In januari dit jaar leek, met de onderbouwing uit bovenstaande onderzoeken, het eindpunt te zijn genaderd in gesprekken met de NVWA omtrent de generieke houdbaarheidstermijnen van vleeswaren, maar toch kwam de NVWA met aanvullende eisen.

Al met al duurt dit traject al drie jaar, en wordt het steeds geremd door nieuwe onderzoekseisen van de NVWA, e Nederlandse toezichthouder. Betere coördinatie op Europees niveau van toezicht op wetgeving kan nationale toezichthouders helpen sneller duidelijkheid te verschaffen over interpretaties van regels, en uniforme interpretatie binnen de EU garanderen.

Het ministerie van Economische Zaken gaat navraag doen bij de NVWA over de stand van zaken bij genoemd toezicht op de houdbaarheidstermijnen van vleeswaren, waarna gezamenlijk met de Nederlandse detailhandel kan worden bekeken of duidelijkheid over de toegestane houdbaarheidstermijnen kan worden bereikt, met waarborging van maatschappelijke belangen zoals volksgezondheid.

Lijst van belemmeringen die gezamenlijk nader geanalyseerd en geprioriteerd dienen te worden:

Ad 1) Regelgeving die moeilijk uitvoerbaar en werkbaar is en niet bijdraagt aan het beoogde doel

a) Verordening Marketing en gebruik van Explosieve precursoren 2013/98

Deze verordening is op 2 september 2014 in werking getreden, en er bestaan nog veel onduidelijkheden rondom de implementatie. Explosieve precursoren zijn chemische stoffen die bestanddelen kunnen vormen voor het zelf vervaardigen van explosieven. Deze stoffen zijn echter ook onderdeel van huishoudelijke producten zoals bleekmiddelen, zwembadreinigers, kunstmest, nagellakremovers, ontstoppingsmiddelen, et cetera. Voor de huishoudelijke producten geldt een verplichting voor een winkelier om 'verdachte transacties' bij de verkoop van deze producten te melden bij een meldpunt van de politie. De verplichtingen die opgelegd worden aan het kassapersoneel met betrekking tot het rapporteren van verdachte transacties, zijn onuitvoerbaar.

Nederlandse winkeliers willen aanpassingen van de meldingsplicht van kassapersoneel rondom het melden van 'verdachte transacties'.

b) Voedsel Informatie Verordening (1169/2011)

Verplichting tot herkomstetikettering

Deze Verordening schrijft voor dat de voedselinformatie, zoals allergeneninformatie, voedingswaarden en land van herkomst beschikbaar en duidelijk zichtbaar moet zijn op alle levensmiddelen. Echter, het onderdeel verplichte herkomstetikettering is geen doeltreffend middel voor transparantie in de keten.

Nederlandse winkeliers vinden dat traceerbaarheid in de keten van groot belang is. Bedrijven laten de controlerende autoriteiten toe om het traject van de ingrediënten in de hele voedingsketen te kunnen volgen, dit gebeurt: zowel stroomopwaarts als stroomafwaarts. Oorsprongsetikettering daarentegen streeft dit doel van traceerbaarheid niet na. Oorsprongsetikettering geeft alléén informatie bestemd voor consumenten. Nederlandse winkeliers vinden een goede voedselinformatieverstrekking aan de consument van groot belang (maar dan via vrijwillige oorsprongsetikettering).

Beschikbaarheid Productgegevens

De verordening schrijft voor dat bij de verkoop op afstand van voorverpakte levensmiddelen consumenten vóór aankoop toegang moeten hebben tot de verplichte etiketinformatie. Vaak is echter onduidelijk of de gegevens correct en actueel zijn en wat de bron van de gegevens is. Er moet een duidelijk systeem komen met informatie direct afkomstig van de oorspronkelijke bron: de fabrikant.

c) Richtlijn betreffende de vermelding van het energieverbruik en het verbruik van andere hulpbronnen op de etikettering en in de standaard productinformatie van energiegerelateerde producten 2010/30/EU

Plaatsing van het etiket (artikel 6 en 10)

'De lidstaten zorgen ervoor dat:

- De leveranciers de etiketten naar behoren aanbrengen, goed zichtbaar en gemakkelijk leesbaar, en het fiche beschikbaar stellen in de productbrochure of in andere schriftelijke informatie die met het product wordt verstrekt wanneer het wordt verkocht aan eindgebruikers;
- Wanneer een onder een gedelegeerde handeling vallend product wordt uitgesteld, de handelaren een passend etiket bevestigen in de daarvoor in aanmerking komende taal op de in de desbetreffende *gedelegeerde handeling* gespecificeerde, duidelijk zichtbare plaats.' (artikel 6)

Op grond van artikel 10 stelt de Commissie gedelegeerde handelingen vast over de details betreffende het etiket. Dit dient te worden gedaan voor ieder soort product. Dit heeft de Commissie gedaan in Verordeningen, bijvoorbeeld artikel 4(1) Verordening 1060/2010 voor koelapparaten en artikel 4(1)(a) Verordening 65/2014 voor ovens.

Het probleem is dat er nu in de EU regelgeving staat dat de energielabel in de winkel op het apparaat zelf moet worden geplaatst. Zo niet dan volgt er een boete (NVWA is verantwoordelijk voor de controle). Maar in de praktijk zijn er situaties waarop het plaatsen op het apparaat niet kan en echt niet gewenst is. Het kan tot schade leiden (bijvoorbeeld bij keukens of tv's).

Nederlandse winkeliers willen de aanpassing dat het label zichtbaar op of bij het product geplaatst moet worden. Dus niet alleen *op*, maar ook *bij* voor die gevallen waar de plaatsing van een etiket op een product ongewenst is.

d) [Verordening \(EG\) nr.1/2005 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten](#)

Als dieren verder dan 65 kilometer vervoerd moeten worden is een vergunning nodig. Voor vee is dat helder, maar als een winkelier 20 guppy's wil vervoeren, valt deze ook onder die wetgeving. Er zijn geen voorschriften die dan zeggen hoe het voor deze specifieke diersoorten wel moet. De dieren hebben nergens last van, het transport heeft totaal geen effect op het welzijn van de dieren. Een lege huls dus, maar wel een belemmering voor dierenwinkels.

e) [Richtlijn 2011/83/EU betreffende consumentenrechten](#)

De Consumentenrichtlijn is in 2014 in werking getreden, maar bevat verschillende onduidelijke elementen die tot rechtsonzekerheid leiden bij zowel winkeliers als consumenten:

- CRD Art. 9.2(b): De begindatum van de bedenkingperiode in het geval van een bestelling bestaande uit meerdere goederen. In de handreiking staan voorbeelden van goederen die bij elkaar lijken te horen en daarom als één enkele bestelling gezien dient te worden, echter deze definitie van wat een op zich staande bestelling is, is onduidelijk en aan een subjectieve beoordeling onderhevig.
- CRD Art. 8.2: Precontractuele informatieverplichtingen, met name die inzake de knop voor bevestiging van de bestelling met de verplichting om te betalen. De handreiking vermeldt duidelijk dat de knop 'nu kopen' een duidelijke boodschap bevat over de verplichting om te betalen. Echter, in een rechtsuitspraak in Duitsland van april 2014, werd een knop 'kopen' gezien als niet conform artikel 8.2 van de richtlijn.
- CRD Art. 14.2: Verplichtingen van verkopers en consumenten in het geval van gebruik van bedenkingtijd bij aankopen. Een consument heeft, na het doen van een online aankoop,

twee weken bedenktijd om het te houden of terug te sturen. Een duidelijke definitie van wat een consument wel of niet met dit goed in die bedenktijd mag doen, ontbreekt. Een verkoper moet op het moment dat hij de bevestiging van terugzending ontvangt het geld terugstorten, soms voordat hij het product ontvangen heeft. Het niet weten in welke staat de verkoper een product gaat ontvangen, zorgt voor rechtsonzekerheid voor zowel consument als verkoper in het geval van een geschil. Er is ook geen duidelijkheid over hoe op een objectieve manier de verkoper gecompenseerd kan worden als goederen beschadigd of gebruikt worden teruggestuurd.

- CRD Art. 6.1: Informatieverplichting over de kosten van het retourneren van goederen. Noch de richtlijn noch de handreiking maakt duidelijk of verkopers verschillende systemen mogen hanteren voor de kosten van binnenlands retourneren van goederen, en die van teruggestuurde goederen uit het buitenland. Deze kosten verschillen substantieel. Flexibiliteit in terugzendingskosten in het geval van herroeping is daarom nodig.

Ad 3) Verwijderen van handelsbarrières op de Europese interne markt door het onderling afstemmen van regelgeving op onderwerpen als: consumentenbescherming, btw-aftochten, verpakings- en etiketteringseisen, betalingsverkeer, gegevensbescherming en arbeidsmobiliteit

Algemene handelsbarrières:

- Beperkingen op vrijheid van vestiging - slechte handhaving van uitvoeren dienstenrichtlijn;
- Territorial supply constraints (marktverdeling door fabrikanten) moet aangepakt worden. Parallel importeren moet mogelijk gemaakt worden, alsmede grensoverschrijdende afnamecontracten bij merkenfabrikanten.

Harmonisatie is nodig op het gebied van:

- Actie- en promotiewetgeving;
- Regelgeving en naleving ervan met betrekking tot verpakkingen. Dit is per land verschillend. Dit zit vaak in stichtingen en valt buiten de scope van de overheid;
- Winkeltijden;
- Online betaalwijzen als iDEAL, Mr Cash. Nederland verplicht online verkopers die betalingen via iDEAL aanbieden (vooruit betalen) om ook een betaalmethode aan te bieden waarbij de consument pas achteraf betaalt (bijvoorbeeld creditcard). Dit is een nationale regel die winkeliers verplicht dure creditkaarten te accepteren;
- Consumentenbescherming (denk vooral aan garantietermijnen en voorwaarden, de zogeheten remedies die ook onderling verschillen);
- Privacy wetgeving;
- Leveringsvoorwaarden;
- Implementatie Accountancy richtlijn (veel verschillen in de wijze van boeken, presenteren in jaarrekening, rol accountant, publiceren, et cetera).

a) **Specifieke aanbevelingen op het gebied van btw:**

- BTW-afdracht voor goederen en diensten: BTW moet vanaf 2015 afgedragen worden in het land van bestemming, lidstaten hanteren verschillende ondergrenzen voor de omzet vanaf waar er BTW in het land van oorsprong betaald moet worden. Zorg voor een gemeenschappelijke Europese ondergrens;
- Zorg dat de MOSS (mini one-stop-shop) toegepast kan worden op alle online verkochte goederen en diensten;
- Zorg voor een eerlijk en transparant belastingstelsel. Het uitwijken naar belastingparadijzen door digitale bedrijven moet verhinderd worden. Coördineer de belasting op de digitale economie met de OECD, maar in anticipatie op deze onderhandelingen, laat de EU alvast richtlijnen publiceren die een eerlijk speelveld op Europees niveau garanderen.

b) **Arbeidsmobiliteit en arbeidsregels**

Ingewikkelde en dure regels voor tijdelijke detachering van medewerkers

Voor het openen van nieuwe winkels is het opportuun om tijdelijk opgeleide medewerkers naar een nieuwe winkel over te plaatsen, voor een beperkt aantal dagen of uren per dag. Dit is niet toegestaan in België. Gedetacheerde medewerkers moeten geregistreerd worden, België legt minimum salarisverplichtingen op en kopieën van arbeidscontracten moeten ingeleverd worden. De Belgische arbeidsinspectie controleert streng en voert regelmatig invallen uit. Dit maakt de administratieve lasten hoog en hindert daardoor grensoverschrijdend ondernemen.

Weinig flexibiliteit in arbeidsregels

In België mogen winkelmedewerkers niet minder dan 8 uur per dag werken en niet na 20.00 uur (21.00 uur op vrijdag). Winkels moeten ook verplicht een dag in de week sluiten. Winkels kunnen dus niet in de vroege ochtend of de late avond bevoorrad worden zoals in Nederland.

De inzet van medewerkers jonger dan 18 jaar is aan meer beperkingen gebonden (geen kassa, geen overwerk, geen inzet na 20.00 uur, geen zon- en feestdagen), waardoor de flexibiliteit lager is. Er is daarnaast minder flexibiliteit in uurroosters. Flexuren moeten snel worden opgenomen, waardoor je minder goed met piek- en dalperiodes kunt omgaan.

c) **Daarnaast is er een reeks van verschillen in regels waar je als ondernemer rekening mee moet houden:**

- Vaste jaarlijkse indexatie salarissen;
- Afwijkende regelgeving ziekte. Positief is dat de overheid sneller kosten voor haar rekening neemt, maar de medewerker kan wel na 1 of 2 jaar terugkomen bij herstel;
- Afwijkende regelgeving voor ontslagrecht;
- Afwijkende regelgeving ondernemingsraad;
- Afwijkende regelgeving verslaglegging (jaarverslagen).

Ad 4) Werk maken van wederzijdse erkenning

Het opnieuw uitvoeren van testen op producten die al in één lidstaat zijn uitgevoerd, moet niet nodig zijn.

- a) **Nationale wettelijke productvoorwaarden gaan in het algemeen verder dan de gemeenschappelijke Europese productvoorwaarden en creëren dus feitelijke grensoverschrijdende handelsbarrières.**
 - Aparte en verplichte etiketteringseisen voor brood in België;
 - Verplichte etikettering van prijs per kilo op voedsel in België;
 - Chocolademelk mag alleen zo genoemd worden als het daadwerkelijk gesmolten chocolade bevat in plaats van cacao in België.;
 - Een zwaar en kostbaar notificatieproces is verplicht in België voor alle voedselproducten die toegevoegde vitamines bevatten;
 - 'Verpakt voor onmiddellijke doorverkoop' wordt in België anders geïnterpreteerd dan in Nederland. België verplicht dat voedsel in de koeling blijft tot het moment van verkoop. Dit maakt Nederlandse producten zoals worstenbroodjes oneetbaar. De Nederlandse overheid heeft een risicoanalyse aangevraagd voor de directe verkoop van bepaalde afbakproducten bij kamertemperatuur. België accepteert deze risicoanalyse echter niet;
 - Beperkingen op verkoop van zelfzorgmedicijnen in België (alleen via apotheken en niet beschikbaar in drogisterijen zoals in Nederland).

Ad 5) Betere coördinatie van toezicht en handhaving door de lidstaten van Europese regelgeving van Europese regelgeving

- a) **EU veiligheidsvoorschriften moeten ook over ingevoerde producten gehandhaafd worden**

Het online bestellen van producten uit landen zoals China groeit aan populariteit. Nederlandse winkeliers zijn voorstander van gezonde internationale concurrentie. De EU veiligheidsvoorschriften moeten daarom ook over de producten die door consumenten via buitenlandse webshops ingevoerd worden, gehandhaafd worden.

- b) **Aanpakken van nationale protectionistische maatregelen**

In sommige lidstaten worden mededingingsregels aangewend om buitenlandse spelers van de markt te weren. Denk hierbij aan de herziening van de wet op significante marktmacht in Tsjechië. De herziening dreigt grote, voornamelijk buitenlandse, winkeliers te benadelen ten opzicht van de kleine, door een omzetsdrempel in te stellen waarboven een bedrijf significante marktmacht zou hebben. In de praktijk komen alleen de buitenlandse spelers boven deze drempel uit en worden deze bedrijven belast met administratieve lasten en extra kosten. Zowel de nationale overheden als de Europese Commissie moeten streng optreden tegen dit soort inbreuken op de interne markt.

- c) **Duitsland verplicht een CE-markering op speeltjes voor gezelschapsdieren, waar dat in Nederland niet nodig is.**

Ad 6) Aanpakken van nationale koppen van regelgeving door lidstaten

Voor Nederland betekent dat:

- a) **Consumentenrecht:** het vastleggen van twee jaar als wettelijke garantietermijn, met zes maanden non- conformiteit. Het verbod op vooruitbetaling van meer dan 50 procent bij consumentenkoop van zaken (artikel 7:26 lid 2 BW);
- b) **Dierenwelzijn:** Aanpassen besluit van 5 juni 2014, houdende regels met betrekking tot houders van dieren (Besluit houders van dieren): Nederland loopt op dit gebied al voor op de rest van Europa en de invoering van nieuwe wetgeving (Houders van Dieren) heeft allerlei gevolgen voor Nederlandse ondernemers, die aan strengere eisen moeten voldoen omtrent het houden van dieren dan hun Europese collega's. Er worden bijvoorbeeld allerlei regels gesteld aan de verkoop van gezelschapsdieren, zoals vakbekwaamheidseisen die niet aansluiten op de dagelijkse praktijk. Winkeliers zijn voor vakbekwaamheid, maar dan wel zodanig ingericht dat een ondernemer er ook aan kan voldoen. Door de nieuwe regels moet de ondernemer weer naar de schoolbanken en bijvoorbeeld 160 uur stage lopen. Doet hij dat in zijn eigen bedrijf, dan is er niemand die hem kan beoordelen.

Het besluit bevat lijsten van dieren die gehouden kunnen worden, ingedeeld in drie categorieën. Een lijst van de dieren die gehouden kunnen worden, een lijst van dieren die onder voorwaarden gehouden kunnen worden en een lijst van dieren die niet gehouden kunnen worden. Dit leidt tot situaties waarin in heel Europa bepaalde dieren mogen worden verhandeld, behalve in Nederland. Er zitten heel veel beperkende elementen in deze nieuwe regels, bijvoorbeeld omdat de lijsten niet volledig zijn. Er zijn dieren die volgens ondernemers goed te houden zijn, maar omdat er geen wetenschappelijke beoordeling over bestaat, staan ze niet op de lijst van te houden dieren.

Winkeliers willen graag dat er gekeken wordt naar een mogelijke administratieve lastenverlichting. Er moet namelijk een deugdelijke administratie worden bijgehouden van de ingekochte en verkochte dieren.

- c) **Plastic tasjes:** In Europa is bepaald dat het gebruik van lichtgewicht plastic tasjes (onder de 50 micron) sterk moet worden teruggedrongen. Het gebruik moet in 2019 met 80 procent zijn afgenomen. De lidstaten moeten maatregelen nemen om reductie van plastic tassen te bereiken. Lidstaten kunnen kiezen uit twee manieren om de gewenste reductie te bereiken:
 - vanaf 2018 verbieden dat er gratis plastic tassen onder de 50 micron bij de kassa weg worden gegeven,
 - en/of andere maatregelen nemen om de reductie te bereiken. In dat geval zijn de lidstaten gebonden aan een doelstelling (90 tasjes in 2019 per persoon per jaar en 40 tasjes in 2025). Lidstaten kunnen ervoor kiezen om hele dunne tasjes, die om hygiënische redenen als primaire verpakking worden gebruikt, uit te zonderen.

Staatssecretaris Mansveld bepleit het verbod op plastic tasjes, maar houdt zich hierbij niet aan de door Europa aangegeven termijn, met inwerkingtreding vanaf 2018. Haar streven is

om het verbod op gratis plastic tasjes per 1 januari 2016 in werking te laten treden. Consequenties voor winkeliers zijn dat zij minder tijd hebben om voorraden op te maken, juiste keuzes te maken voor een geschikt en betaalbaar duurzaam alternatief en de communicatie hierover met de consument op te starten. Voor winkeliers heeft het verbod op gratis plastic tasjes een service-impact. Een gedegen overgangperiode is nodig om de veranderingen door te kunnen vertalen naar de winkelvloer.

Naast bovenstaande is betere informatievoorziening nodig door overheid op volgende gebieden:

a) Algemene beginselen van de levensmiddelenwetgeving (178/2002)

Rapid Alert System for Food (hoofdstuk IV)

Een systeem voor snelle waarschuwingen in de vorm van een netwerk werd ingesteld. Dit netwerk omvat de lidstaten, de Commissie en de Autoriteiten.

Nederlandse winkeliers willen dat andere stakeholders ook in het netwerk worden opgenomen, zodat informatie over het bestaan van een ernstig risico voor de gezondheid van de mens, verbandhoudend met een levensmiddel (of diervoeder), sneller kan worden gedeeld (traceerbaarheid en operators responsibility).

Crisismanagement (afdeling 3)

De Commissie heeft de taak van crisismanagement op het gebied van de veiligheid van levensmiddelen en diervoeders. Nederlandse winkeliers hebben ervaren dat de Europese Commissie bij crises in het verleden niet goed heeft gecommuniceerd en verzoekt de Europese Commissie proactief de leiding neemt bij toekomstige crises.

b) Duurzaamheidsinitiatieven versus mededingingsregels

Mededingingsregels waken voor de vrijheid van de markt en tegen kartelafspraken die deze vrijheid aantasten en tot oneerlijke handelspraktijken en benadeling van consumenten en andere marktpartijen leiden.

Als deze taak te strikt wordt opgevat en uitgevoerd, leidt dit tot het veroorzaken en in stand houden van allerlei maatschappelijk ongewenste zaken. Het optrekken van het minimum verduurzaming/gezondheid/dierenwelzijn via de markt wordt lastig of zelfs onmogelijk als daarover geen collectieve afspraken gemaakt mogen worden. Nederlandse winkeliers vinden dat het mogelijk moet zijn om afspraken te maken met elkaar over de kwaliteit, gezondheid, of verduurzaming van producten.

c) Grensoverschrijdende winkelcriminaliteit

Winkeliers hebben veel last van winkelcriminaliteit, vaak veroorzaakt door rondtrekkende bendes. Deze bendes gebruiken de open grenzen binnen de EU om de pakkans te verkleinen en meerdere landen aan te doen tijdens hun rooftochten. 35 procent van de schade van winkeldiefstallen wordt toegeschreven aan rondtrekkende buitenlandse bendes. Vooral de rondtrekkende Oost-Europese bendes zijn verantwoordelijk voor grote schade: €135 miljoen per jaar.

Met onze buurlanden wordt – vooral in de grensregio's – samengewerkt om vormen van grensoverschrijdende criminaliteit aan te pakken. Dat gebeurt onder meer door te investeren in gemeenschappelijke criminaliteitsbeeldanalyses en het versterken van de samenwerking bij operationele knelpunten aan de grens. Aan de Oostgrens fungeert een gemeenschappelijk Duits-Nederlands politieteam, waar ook de Koninklijke Marechaussee deel van uitmaakt, dat mobiel banditisme als taakaccent heeft en grensoverschrijdend informatie kan uitwisselen.

De Benelux heeft jarenlange expertise in samenwerking op het gebied van politionele en justitiële diensten. Nederlandse winkeliers zouden graag op korte termijn een gemeenschappelijke Benelux aanpak willen overeenkomen om deze bendes effectiever aan te pakken.